

A MAGÁNNYUGDÍPÉNTZTÁRI NYUGDÍJSZOLGÁLTATÁSRÓL

Készítette: Budapest Magánnyugdíjpénztár (röviden: Pénztár)

Készült: 2018.10.15.

1. BEVEZETÉS

Jelen tájékoztatónk közérthetően igyekszik bemutatni az érdeklődő pénztártagoknak, hogy

- milyen szabályok vonatkoznak a magánnyugdíjpénztárak által nyújtott nyugdíjszolgáltatásra,
- milyen akadályok és nehézségek állnak a járadékszolgáltatás útjában,
- mit tettek és tesznek a pénztárak a járadékszolgáltatás érdekében, és
- milyen érvek és ellenérvek szólnak a pénztártagság fenntartása mellett és ellen.

A nyugdíjszolgáltatásra vonatkozó pontos jogszabályi előírásokat a tájékoztató melléklete tartalmazza.

2. A NYUGDÍJSZOLGÁLTATÁSRÓL

Az egyösszegű kifizetésről

A hatályos jogszabályok **nem teszik lehetővé, hogy** a Pénztár **egyösszegű kifizetést** teljesítsen, az alábbi három kivételtől eltekintve:

- a.) A tag járadékfizetést megelőzően bekövetkezett halála esetén.
- b.) Pénztár által folyósított (tehát nem biztosítótól vásárolt) járadékfizetés alatt a járadékos halála esetén.

Mindkét esetben az egyéni számlán lévő (járadékosnál a fennmaradó) összeg kerül kifizetésre a megjelölt kedvezményezett(ek), annak hiányában a törvényes örökös(ök) részére.

- c.) TB-visszalépés esetén az egyénileg befizetett tagdíj és a reálhozam összege visszafizetésre kerül a tagnak, míg a fennmaradó rész egyösszegben átutalásra kerül a TB kasszába.

A járadékszolgáltatásról

Az előző pontban felsorolt esetek kivételével az egyéni számlán összegyűlt megtakarítást **csak járadékként** fizetheti ki a Pénztár. A járadékot Ön az állami nyugdíj igénylésével egyidejűleg, vagy azt követően igényelheti.

A jogszabályi előírás **két lehetőséget** biztosít a Pénztárak számára **járadék folyósítására**:

- a.) Pénztár által nyújtott saját járadék (ennek jogszabályi elnevezése: pénztári járadék).
- b.) Biztosítótól vásárolt életjáradék.

Az alábbiakban külön-külön bemutatjuk a két lehetőséget, és kitérünk arra is, hogy **a gyakorlatban a pénztárak számára miért okoz nehézséget a járadékszolgáltatás kialakítása**.

1. A pénztári járadékról

A Pénztár dönthet úgy, hogy saját maga alakít ki és szolgáltat járadékot tagjainak. Fontos kiemelni, hogy ebben az esetben a járadék típusa, számítási módja és időtartama jogszabályban rögzített, azaz a pénztáraknak további döntési lehetőségük már nincs a tekintetben, hogy milyen típusú járadékot ajánlanak fel a tagoknak.

Mi is az a pénztári járadék?

A pénztári járadék esetén a járadékban részesülő tag elhalálzásakor a még ki nem fizetett egyenleg örökölhető, tehát nem életjáradék. Havi összegét úgy kell megállapítani, hogy a számla aktuális egyenlegét el kell osztani a tag várható hátralévő élettartamával, melyet a Pénztár biztosításmatematikusa számol ki statisztikai adatok alapján. A pénztártag (járadékos) halála esetén az egyéni számlán fennmaradó összeg a kedvezményezettet, annak hiányában a törvényes örököst illeti meg.

A MAGÁNNYUGDÍPÉNTZTÁRI NYUGDÍJSZOLGÁLTATÁSRÓL

Milyen nehézségei, akadályai vannak a pénztári járadékszolgáltatásnak?

- Érdemes átgondolni, hogy a pénztáraknak a pénztári járadékot **várhatóan 12-18 évig kell folyósítaniuk** egy járadékot igénylő részére, ugyanis a 65 éves életkort elérő férfiak még várhatóan 12-13, a nők 17-18 évet fognak nyugdíjban eltölteni. Ilyen hosszú időtávon a pénztárak működési tartaléka stabilan, megbízhatóan nem tervezhető. A pénzügyi terv szerint is 4-5 évre elegendő működési tartalékkal rendelkezik a Pénztár. Milyen gondot okozhat ez?
- Amennyiben a Pénztár működése a jövőben ellehetetlenülne (pl. elfogyna a működési tartaléka, vagy nem teljesülne a 70%-os tagdíjfizetési arány) és **végelszámolására kerülne sor**, a járadékos **csak olyan Pénztárba tudna átlépni, amelyik folyósít járadékot**. A piacon jelenleg egyetlen egy ilyen magánnyugdíjpénztár van. Jelen joggyakorlat szerint ugyanakkor egy magánnyugdíjpénztári járadékban részesülő tag számára már **nem lenne visszaút az állami nyugdíjrendszerbe sem**, úgy, hogy ne a csökkentett összegű állami nyugdíjat kapná. Ha pedig már nem lenne olyan magánnyugdíjpénztár sem, amelyik járadékot tudna folyósítani, akkor a járadékos „**patthelyzetbe**” kerülne, mely **anyagi veszteséggel** járna számára. Ennek oka, hogy a konkrét jogszabályok sem térnek ki erre az esetre.
- A járadék folyósítását az is nehezíti, hogy egy pénztár saját járadékot csak akkor folyósíthat, ha erre a célra legalább **100 millió forintos** biztonsági (ún. saját tevékenységi) tartalékot képez mindaddig, amíg járadékszolgáltatási tevékenységet folytat. Már a 100 millió forintos tartalék is egy **indokolatlan teher** a pénztárak számára, ugyanis a pénztári járadéknak éppen az a lényege, hogy annál többet nem fizethet ki a pénztár a járadékosnak, mint amekkora összeg az egyéni számláján rendelkezésre áll.

A legalább 100 millió forintos tartalék (mely a tagság öregedésével csak növekszik) indokolatlan terhét, a 10-20 évre elegendő stabil és kiszámítható működés anyagi feltételének megteremtését, a jogszabályi hiányosságokból eredő és a tagok érdekeit súlyosan érintő kockázatot a Pénztár vezetése felelősen a jelen körülmények között nem vállalhatja fel. A Pénztár Szervezeti és Működési Szabályzata, melyet a Pénztár közgyűlése is elfogadott ezért is rögzíti, hogy

„Tekintettel a jogszabályi és a piaci környezetre a Pénztár saját járadékszolgáltatás nyújtását jelen körülmények között nem tervezi, a járadékszolgáltatást biztosító intézettől illetve nyugdíjszolgáltató intézménytől vásárolt szolgáltatás útján kívánja teljesíteni. A vonatkozó jogszabályok szerinti járadékszolgáltatást nyújtó megfelelő biztosítóintézet illetve nyugdíjszolgáltató intézmény pénztár általi feltérképezése, ajánlatok begyűjtése folyamatban van. E folyamat eredményeként kiválasztásra kerülő megfelelő biztosítóintézettől illetve nyugdíjszolgáltató intézménytől vásárolt járadékkal tudja majd teljesíteni a pénztár a járadékszolgáltatást, mely időpontig a pénztár járadékszolgáltatást nem nyújt.”

2.) A biztosítótól vásárolt járadékról

A pénztárak a járadékszolgáltatást **törvény szerint biztosítótól vásárolt életjáradék** formájában is megoldhatják. A jelenlegi jogszabályi előírások szerint a biztosító csak életjáradékot szolgáltathat, és kizárólag csak olyan járadékot, melyet a pénztári tagság részére dolgozott ki és forgalmaz. Az **MNB 2017. december 12-i keltezésű állásfoglalásában** (mely az MNB honlapján is megtalálható) levezette, hogy az életjáradéokra vonatkozóan, a jogszabályokban olvasható részletszabályok többsége már nem alkalmazható (pl. éves indexálás, vagy az imént említett követelmény). Emellett az állásfoglalás arra is kitér, hogy minden olyan járadék megvásárolható, amely a tagot legalább élethosszig tartó járadékban részesíti, és amelyet a későbbiekben már nem szüntethet meg.

Amennyiben egy pénztár kizárólag biztosítótól kíván járadékot vásárolni, úgy a pénztárnak **nem kell a legalább 100 millió forintos** tartalékot elkülönítenie.

Ha valamely **biztosító vállalkozna** életjáradék kialakítására, úgy a Pénztár az egyéni számla **teljes egyenlegét utalja át a biztosító részére**, mely összeg az életjáradék fedezetét képezi. A biztosítót a tag és a pénztár is kiválaszthatja. Pénztárunk járadékkal kapcsolatban számos biztosító intézettel vette fel a kapcsolatot, és jelenleg is folyik a járadék termékek feltérképezése.

A MAGÁNNYUGDÍPÉNZTÁRI NYUGDÍJSZOLGÁLTATÁSRÓL

Járadékot nyújtó biztosítókat és megfelelő életjáradékot azért nehéz találni a piacon, mert

- jelenleg a nyugdíjkorhatárt elérő **tagok száma üzletileg nem jelentős**,
- a biztosítók a visszajelzések alapján **szívesebben adnának inkább fix időtartamra** (pl. 5 év) szóló járadékot, mely nem jelentene számukra kockázatot, viszont **a jogszabály ezt nem engedi meg**.

3. MIT TESZNEK A PÉNZTÁRAK A JÁRADÉKSZOLGÁLTATÁS MEGKEZDÉSE ÉRDEKÉBEN?

A magánnyugdíjpénztári rendszer 2010-es drasztikus átalakítását követően mind a Budapest Magánnyugdíjpénztár, mind a piacon lévő többi pénztár is **mindent megtett**, és a **jövőben is megtesz** annak érdekében, hogy a nyugdíjkorhatárt elért tagjai számára járadékot tudjon folyósítani. Jelenleg egy magánnyugdíjpénztár kapott engedélyt az MNB-től saját járadék folyósítására, Pénztárunk pedig folyamatosan azon dolgozik, hogy megfelelő biztosítói járadékot találjon a piacon tagjai számára.

Az alaposan megváltozott jogszabályi környezetben a járadékszolgáltatás útjában azonban számos akadály áll. Az alábbiakban összefoglaljuk a pénztárak járadékszolgáltatás érdekében folytatott küzdelmét:

2015 előtt:

- Már a 2014.12.31-i törvénymódosítást megelőzően is zajlottak a **tárgyalások** a járadékszolgáltatásról.

2015-ben:

- A jogszabály módosítás után azonban számos újabb jogértelmezési kérdés merült fel, melyben a pénztárak először a **Magyar Nemzeti Bankhoz**, mint a pénztárak felügyeleti szervéhez fordultak.
- A Pénztár önállóan és a többi magánnyugdíjpénztárral közösen is nyújtott be **állásfoglalás kérést**, ez utóbbi **konkrét jogszabály módosítási javaslatot** is tartalmazott.
- A pénztárak **állásfoglalás kérés** keretében tisztázták, hogy **járadék előleg sem** folyósítható a 100 millió forintos tartalék nélkül.
- Továbbá az **Állampolgári Jogok Biztosának Hivatala** is kiadott egy jelentést, melyben a törvényi helyzet tisztázására kéri a Magyar Nemzeti Bankot.

2016-ban:

- A Pénztár másik két nyugdíjpénztárral együtt **jogszabály módosítási javaslatot** nyújtott be 2016 áprilisában a kormány által újfent tervezett jogszabályi változásokra reagálva.
- A Pénztár szakértőivel **megvizsgálta** annak a lehetőségét is, hogy amíg a biztosítási piacon nincs a magánnyugdíjpénztári tagsági körre forgalmazott életjáradék, a Pénztár **folyósíthat-e járadék előleget vagy előzetes járadékot**. A Pénztár arra a megállapításra jutott, melyet egy korábbi MNB állásfoglalás is közvetve alátámaszt, hogy az előzetes járadék, vagy járadék előleg biztosítótól vásárolt életjáradék esetében **nem alkalmazható**. [A 2017.12.12-i MNB állásfoglalás is erre a következtetésre jutott.]
- A Pénztár újabb **életjáradék ajánlatokat kért be biztosítóktól**. A biztosítók kizárólag a kockázatmentes határozott idejű járadékot tudnák folyósítani, ezt a jogszabály azonban nem teszi lehetővé.

2017-ben:

- Az **MNB 2017. december 12-én állásfoglalást adott ki** a biztosítóintézetektől vásárolt járadékról, a saját tevékenységi tartalékról, valamint az egyéb magánnyugdíjpénztári kérdésekről. Ebben az állásfoglalásában kifejtette, miként oldhatók fel a módosított magánnyugdíjpénztári törvény és a nem módosított kormányrendelet szabályai közötti ellentmondások. Tisztázta, hogy a saját járadék folyósításának továbbra is feltétele az Mpt.-ben rögzített, minimum 100 millió forintos saját tevékenységi tartalék megléte. A biztosítótól vásárolt életjáradékok jogszabályi előírásaiban fellelhető ellentmondásokat pedig oly módon oldotta fel, hogy kimondta, hogy az életjáradékokra korábban előírt jogszabályi specialitások (korlátozások) többsége már okafogyottá és alkalmazhatatlanná vált. Kiemelte, hogy a biztosítótól vásárolt járadéknak két feltételnek kell megfelelnie: a tagot legalább élethosszig tartó járadékban kell részesíteni, melyet nem szüntethet meg.

A MAGÁNNYUGDÍJPÉNZTÁRI NYUGDÍJSZOLGÁLTATÁSRÓL

2018-ban:

- A piacon egy magánnyugdíjpénztár saját járadékot kezdett el folyósítani.
- Pénztárunk továbbra is a megfelelő biztosító és járadék termék kiválasztásán dolgozik.

A járadékszolgáltatás körül kialakult helyzetet mérlegelve a **Pénztár** 2018. május 25-én megtartott **Közgyűlése** az SzMSz 3.2. pontjában az alábbiakat rögzítette:

„Tekintettel a jogszabályi és a piaci környezetre a Pénztár saját járadékszolgáltatás nyújtását jelen körülmények között nem tervezi, a járadékszolgáltatást biztosító intézettől illetve nyugdíjszolgáltató intézménytől vásárolt szolgáltatás útján kívánja teljesíteni. A vonatkozó jogszabályok szerinti járadékszolgáltatást nyújtó megfelelő biztosítóintézet illetve nyugdíjszolgáltató intézmény pénztár általi feltérképezése, ajánlatok begyűjtése folyamatban van. E folyamat eredményeként kiválasztásra kerülő megfelelő biztosítóintézettől illetve nyugdíjszolgáltató intézménytől vásárolt járadékkal tudja majd teljesíteni a pénztár a járadékszolgáltatást, mely időpontig a pénztár járadékszolgáltatást nem nyújt.”

A MAGÁNNYUGDÍPÉNTZTÁRI NYUGDÍJSZOLGÁLTATÁSRÓL

4. A TAGSÁG MEGTARTÁSA MELLETT SZÓLÓ ÉRVEK ÉS ELLENÉRVEK

A tájékoztatónkban szeretnénk felhívni a figyelmet az **érvekre** és **ellenérvekre**, amelyek a tagság fenntartása mellett, illetve ellene szólnak. Természetesen általános, mindenkire **egyformán érvényes szabályokat nem lehet megfogalmazni**, mindenki a saját élethelyzete alapján kell, hogy pénztártagságával kapcsolatos döntéseit meghozza.

A pénztártagság mellett szóló érvek:

Az utóbbi években folyamatosan a pénztártagok számára kedvezőbb jogszabályi változások voltak:

1. szolgálati jogviszony 100%-os elismerése a TB rendszerben (2010. október 1-től)
2. a TB-be való visszalépés lehetősége a járadékszolgáltatás megkezdése előtt bármikor
3. az állami nyugdíj összegének ismeretében is dönthet a tag a visszalépésről

Az Mpt. 74.§ (4) bekezdése szerinti költséglevonás bevezetése erősítette a pénztárak hosszú távú működési feltételeinek biztosítását.

Jelen törvény szerint nem indokolt az azonnali TB-visszalépés, később azonos feltételekkel (egy esetleges törvényi változásig) is megtehető ugyanez!

Továbbá...

- Amíg nem kezdődik el a járadékfizetés, a számla egyenlege **örökölhető**.
- A kedvezményezettek/törvényes örökösök még a tag **elhalálózását követően is dönthetnek** úgy, hogy nem a pénztári számla örökölt egyenlegét, hanem a TB özvegyi és árva ellátásait veszik igénybe.
- A számlán lévő megtakarítás **kamatadó mentes** befektetés, a **vagyonkezelés díja alacsony (0,2%)**.
- Az **egyéni befizetések** és a **reálhozam** nem vész el, egy esetleges **TB visszalépés esetén visszajár** a tagnak.
- **Tagdíjfizetéssel** a pénztártag saját maga is **sokat tehet a pénztár fennmaradásáért**, a 70%-os fizetési arány eléréséért.
- Az évi csupán 6.000 Ft-os **működési támogatás** mellett, azaz havi 500 Ft-os összeg ellenében a Pénztár kezeli megtakarításait, **hozamot termel** (pl. 2017-ben a növekedési portfólióban több mint 11%-ot). Emellett a működési támogatás jelentősen **hozzájárul a Pénztár hosszú távú fennmaradásához is**.

Megfontolandó szempontok:

- Pénztártagságát is megtartó nyugdíjas **állami nyugdíja** várhatóan alacsonyabb lesz, mert a 2010.09.30-ig szerzett szolgálati éveket **csak 75%-ban** veszik figyelembe az állami nyugdíj számításánál.
- Pénztártagságát is megtartó nyugdíjas halála esetén az állami **özvegyi nyugdíj és árva ellátások is a csökkentett összegű** öregségi nyugdíjon alapulnak, de erről az örökösök dönthetnek és módosíthatják.
- **Járadékszolgáltatásban** részesülő pénztártag **már nem léphet vissza a TB rendszerbe** úgy, hogy 100%-os állami nyugdíjban részesüljön. Ez vonatkozik arra az esetre is, amikor a pénztár végelszámolás miatt megszűnne.
- **Járadékszolgáltatásra** a jogszabályi környezetben gyakorlatilag **korlátozott lehetőség** van.
- Aki **nullás egyenlegű**, vagy **csak pár ezer forintos** pénztári **megtakarítással rendelkezik**, és a jövőben nem tervezi a tagdíj fizetését, fontolja meg, hogy érdemi nagyságú pénztári kiegészítő nyugdíjat nem fog kapni, emellett a 70%-os tagdíjfizetési arány elérését is nehezkessé teszi. Számukra a **TB visszalépést javasoljuk**.

ÖSSZEFOGLALVA:

A magánnyugdíjpénztári tagság fenntartása a jelenlegi jogszabályi környezetben egy ingyenes opció, nem indokolt az azonnali TB-visszalépés. Nem tudja senki sem, hogy mennyi lesz az állami és a magánnyugdíjpénztári nyugdíja. Elegendő a pontos számok ismeretében a nyugdíjazáskor dönteni. Nincs más teendő, mint ezt az ingyenes opciót életben tartani, a 70%-os tagdíjfizetési arány biztosítása érdekében a tagdíjat fizetni, és lehetőség szerint működési támogatással is támogatni a Pénztár hosszú távú működését.

A MAGÁNNYUGDÍPÉNZTÁRI NYUGDÍJSZOLGÁLTATÁSRÓL

5. MELLÉKLET: JOGSZABÁLYI HIVATKOZÁSOK

A PÉNZTÁRI SZOLGÁLTATÁSOKRÓL

Az 1997. évi LXXXII. törvény (Mpt. a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról) rendelkezései alapján:

„Fogalmak

4. § ...

(2) E törvény alkalmazásában:...

a) társadalombiztosítási nyugdíj: amit a Tny. társadalombiztosítási nyugellátásként megjelöl,

b) nyugdíjkorhatár:

1. a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvény szerinti öregségi nyugdíjkorhatár,

2. az az időpont, amelytől a pénztártag öregségi nyugdíjban, a Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány által folyósított ellátásokról szóló kormányrendelet alapján folyósított öregségi, rokkantsági nyugdíjsegélyben (nyugdíjban) vagy növelt összegű öregségi, munkaképtelenségi járadékban részesül,

j) nyugdíjszolgáltatás: a nyugdíjkorhatár elérésekor, vagy a pénztártag kérése alapján a nyugdíjkorhatár elérése után, illetőleg a pénztártag elhalálása esetén hozzátartozója részére, az egyéni számláján nyilvántartott összeg mint fedezet alapján megállapított, a pénztártag által választott szolgáltatáshoz tartozó szolgáltatási tartalékból folyósított nyugdíjjáradék, a hozzátartozó, illetve kedvezményezett (a továbbiakban: kedvezményezett) járadéka, és az e törvényben szabályozott egy összegben történő pénzbeli kifizetés,

k) társadalombiztosítási jogszabályok: a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj.), a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.), valamint a Tbj. 13. §-ában hivatkozott külön jogszabály és nemzetközi egyezmény,...

q) szolgáltatási szabályzat: a pénztárnak az a szabályzata, amely szolgáltatástípusonként tartalmazza a pénztár által nyújtott járadékok és egyösszegű kifizetések megállapításának és folyósításának szabályait, valamint az erre vonatkozó számításokat, továbbá a szolgáltatási tartalékképzési szabályokat,...

zsj) hozamgarantált tőke: a pénztártag életjáradékra váltandó egyéni számlaegyenlegének 3. számú mellékletben foglaltak szerint kiszámított legkisebb összege,

zsk) visszalépő tagi kifizetések: a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe történő visszalépés esetén a tag jogosult a követelésének részét képező egyéni számla-egyenleg tagdíjbefizetése alapján kiszámított, a zsj) pontban meghatározott hozamgarantált tőke összege feletti összegének és a pénztártagságának ideje alatt önkéntes alapon befizetett tagdíjnak, tagdíj-kiegészítés összegének felvételére, vagy annak önkéntes kölcsönös nyugdíjbiztosító pénztárnál vezetett tagi számláján történő jóváírásra. Ha a tag nem rendelkezik a visszalépő tagi kifizetésekről, azokat a Nyugdíjbiztosítási Alapba kell utalni,..."

„Járadékszolgáltatás

27. § Pénztár a pénztártag részére nyugdíjszolgáltatást a pénztártag által választott pénztári járadékként nyújtja, vagy biztosító intézménytől vagy nyugdíj szolgáltató intézménytől vásárolt életjáradékként folyósítja. A pénztári járadék jogcímét és mértékét, valamint időpontját e törvény alapján a pénztár szolgáltatási szabályzata határozza meg. A 28. § (1) bekezdés a) pontja szerinti egyösszegű kifizetés nem minősül szolgáltatásnak.

Egyösszegű kifizetés

28. § (1) A pénztár egyösszegű kifizetést teljesít:

a) a pénztártag felhalmozási időszakban bekövetkezett halála esetén a kedvezményezett részére,...

Kedvezményezett

29. § (1) A pénztártag halála esetén az egyéni számla hagyatékának nem része. A tag a halála esetére természetes személy kedvezményezettet jelölhet a belépési nyilatkozaton, közokiratban vagy teljes bizonyító erejű magánokiratban (haláleseti kedvezményezett).

(2) A kedvezményezett-jelölés a pénztár tudomásulvételével a jelölés megtételének időpontjára visszamenőlegesen válik hatályossá. A pénztár a kedvezményezett jelöléséről a tagot a záradékolt belépési nyilatkozat átadásával vagy megküldésével, illetve egyéb esetben a tudomásszerzést követő 15 napon belül a tagsági okirat megküldésével értesíti.

A MAGÁNNYUGDÍPÉNZTÁRI NYUGDÍJSZOLGÁLTATÁSRÓL

A tagsági okiratnak tartalmaznia kell a tag adatain kívül a tag által megjelölt kedvezményezett(ek) nevét, adatait, jogosultsága arányát, a kedvezményezett-jelölés időpontját.

(3) Amennyiben a pénztártag egyidejűleg több kedvezményezettet jelöl meg, akkor ellenkező rendelkezése hiányában a megjelölt személyek egyenlő arányban válnak jogosulttá.

(4) A pénztártag az (1) bekezdésben meghatározott formában bármikor új kedvezményezettet jelölhet.

(5) A kedvezményezettjelölés hatályát veszti, ha

a) a pénztártag a korábbi kedvezményezett jelölését visszavonja, vagy helyette másik kedvezményezettet jelöl,

b) a kedvezményezett a tag halála előtt meghal,

c) a tag a kedvezményezett - a bíróság jogerős ítélete szerint - szándékos cselekménye következtében hal meg. Ebben az esetben a kedvezményezett az egyéni számlából nem részesülhet.

(6) Több kedvezményezett esetén, ha valamely kedvezményezett meghal, akkor az egyéni számla rá eső részére a pénztártag halála időpontjában még életben lévő kedvezményezettek a részesedésük arányában lesznek jogosultak.

(7) Ha a pénztártag kedvezményezettet nem jelölt, vagy a jelölés az (5) bekezdésben foglaltak alapján hatályát veszítette, akkor kedvezményezettnek a tag természetes személy örökösét kell tekinteni, örökösze arányában. Az örökös jogállása a kedvezményezettével megegyezik. Ha a tagnak a törvényes öröklés rendje szerint természetes személy örököse nincs, akkor az egyéni számlán lévő összeg a pénztárra száll, és a pénztár fedezeti tartalékán a tagok egyéni számlái és a szolgáltatási tartalékok javára a jóváírás időpontjában fennálló egyenlegek figyelembevételével kell elszámolni.

(8) A kedvezményezett(ek) a pénztártag a felhalmozási időszakban bekövetkező halálának időpontjában az egyéni számla kizárólagos tulajdonosává válik (válnak). A pénztár a kedvezményezett jelöléséről a nála őrzött okirat alapján, a kedvezményezett jogosultságának igazolását követően 3 munkanapon belül megteszi a kedvezményezett (9) bekezdés szerinti választásának teljesítéséhez szükséges intézkedést.

(9) A kedvezményezett a jogosultságának igazolását követően írásban nyilatkozik, hogy a rá eső részt

a) egy összegben felveszi,

b) a Tny. szerinti hozzátartozói nyugellátás megállapítása esetén átutaltatja a Nyugdíjbiztosítási Alap részére,

c) ugyanazon pénztárnál vezetett saját egyéni számlájára átvezetteti,

d) más pénztárnál vezetett egyéni számlájára átutaltatja.

(10) A (9) bekezdés b) pontjában meghatározott esetben a hozzátartozói nyugellátás összegének a Tny. 12. § (6) bekezdésében foglalt rendelkezés szerinti megállapításáról a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv értesíti a magánnyugdíjpénztárt. A magánnyugdíjpénztár a pénztártag tagdíj-kiegészítéssel csökkentett követelését a Tbj. 45. §-ának (4) bekezdésében foglaltak szerint köteles a Nyugdíjbiztosítási Alap részére átutalni.

A szolgáltatás alapvető feltételei, a járadék legkisebb összege

30. § (1) A járadékszolgáltatásra jogosult a társadalombiztosítási nyugdíj iránti igényével egyidejűleg, vagy azt követően kérheti a nyugdíj szolgáltatás folyósítását...

30/A. § (1) A pénztári járadék havi összege a tag egyéni járadékszolgáltatási számlája egyenlegének és a tagnak a járadék meghatározásakor hónapokban kifejezett hátralévő várható élettartama hányadosaként számított összeg. A járadékkal szemben a folyósítás költségei érvényesíthetők. A járadék értékét évente, az egyéni számlaértesítő készítésekor, a hozamok jóváírását követően, újra kell számolni.

(2) A járadékos pénztártag halála esetén, az egyéni járadékszámán maradó összeg a kedvezményezettet, annak hiányában az örökösöt illeti meg.

(3) Az (1) bekezdésben foglalt szabályokat csak azon összegekre kell alkalmazni, amelyek a folyósítási költségek levonása után havi szinten meghaladják a minimum öregségi nyugdíj (az öregségi teljes nyugdíj legkisebb összege) összegének a felét. Az ezen összeghatár alatti járadékok esetében, a kifizetést évente egy alkalommal az egyéni számlaértesítő kiküldésével egyidejűleg kell teljesíteni. Ha a járadék havi összege nem éri el a minimum öregségi nyugdíj összegének 25 százalékát, a tag kérésére az egyéni számlakövetelés összegét a járadékra való jogosultság igazolásakor a tag részére egy összegben kell kifizetni.

(4) A pénztártag a pénztári szolgáltatásra való jogosultsága igazolásakor a pénztártól kapható nyugdíj szolgáltatás mértékének ismeretében nyilatkozik arról, hogy járadékszolgáltatást kíván igénybe venni, vagy vissza kíván lépni a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe. Visszalépés esetén a pénztártag jogosult a követelése részét képező egyéni számla-egyenleg tagdíjbefizetése alapján kiszámított, a 4. § (2) bekezdés zsk) pontjában meghatározott

A MAGÁNNYUGDÍPÉNZTÁRI NYUGDÍJSZOLGÁLTATÁSRÓL

visszalépő tagi kifizetés felvételére, vagy annak az önkéntes nyugdíjpénztárnál vezetett tagi számláján történő jóváírásra. Ha a tag nem rendelkezik a visszalépő tagi kifizetésekről, azokat a Nyugdíjbiztosítási Alapba kell utalni.

(5) A társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe történő visszalépés esetén a magánnyugdíjpénztár a pénztártag egyéni számlán nyilvántartott visszalépő tagi kifizetéssel csökkentett követelését - a tagsági jogviszony megszűnése napján fennálló értékben - a megszűnés napját követő 15 munkanapon belül utalja át a Nyugdíjbiztosítási Alap részére. Az átutalásnál hivatkozni kell a pénztártag természetes személyazonosító adataira és társadalombiztosítási azonosító jelére, ezzel egyidejűleg az átutalás megtörténtéről és az átutalt összegről tájékoztatni kell a volt pénztártagot és a pénztártag lakóhelye szerint illetékes nyugdíjbiztosítási igazgatási szervet.

A szolgáltatás fedezete és a szolgáltatás megállapítása

31. § A pénztári járadékszolgáltatás esetén a választott szolgáltatás fedezetének képzése a szolgáltatás teljes fedezetének az egyéni számláról a választott szolgáltatás szolgáltatási tartalék számlájára egy összegben való átvezetésével történik.

A pénztár szolgáltatási tevékenységének feltételei

32. § (1) A pénztár a járadékszolgáltatási tevékenységét a Felügyelet által jóváhagyott szolgáltatási szabályzat alapján kezdheti meg. A pénztár által folyósított járadékszolgáltatást is tartalmazó szolgáltatási szabályzatot a Felügyelet a (3) bekezdésben meghatározott feltételek teljesülése esetén engedélyezi.

(2) A pénztár szolgáltatási szabályzatának a pénztári járadéokra vonatkozó előírásokat, valamint a szolgáltatások kifizetéséhez kapcsolódó biztonsági tartalék képzésének és felhasználásának szabályait kell tartalmaznia. Ha a pénztár a járadékot saját maga kívánja folyósítani, úgy ehhez a szolgáltatás megkezdése előtt be kell szereznie a Felügyelet engedélyét.

(3) A pénztár által nyújtott saját járadékszolgáltatási tevékenységhez biztonsági tartalékot képez.

(4) A Felügyelet a saját folyósítási járadék feltételeit tartalmazó szolgáltatási szabályzatot - a járadékosok várható létszáma és a szolgáltatások előrelátható fedezete és biztonsági tartalékai alapján - engedélyezi. A szolgáltatási szabályzat részletes szabályait a Kormány rendeletben határozza meg.

(5) A Felügyelet előírhatja a szolgáltatási szabályzat megváltoztatását, illetőleg intézkedhet és bírságot szabhat ki, ha a szabályzat valótlan adatokat tartalmaz, illetőleg a szabályzattal szemben támasztott jogszabályi követelményeknek nem felel meg.

(6) A pénztár a folyósítás alatt álló járadékok fedezetének rendelkezésre állását aktuáriusi értékelés készítésével ellenőrzi, és hiány esetén a Felügyeletet és az Alapot értesíti.

Biztosítóintézettől vásárolt járadékszolgáltatás

33. § (1) A pénztár járadékszolgáltatási kötelezettsége a Bit. hatálya alá tartozó biztosítóintézettől történő járadék vásárlása útján is teljesíthető. A járadék vásárlásának forrása a pénztár erre vonatkozó szolgáltatási tartaléka. A biztosítóintézettől vásárolható járadékok azonosak azzal, amelyet a pénztár maga is felajánlhat [27. § (2) bekezdés].

(2) A járadékszolgáltatást teljesítő biztosítóintézetet a pénztár, illetve szolgáltatást igénybe vevő tag egyaránt kiválaszthatja. A pénztártag abban az esetben is választhat más biztosítóintézet által nyújtott járadékszolgáltatást, ha pénztára is nyújtja ugyanazt a járadékszolgáltatást. A biztosítóintézetrel a járadék szolgáltatására vonatkozó szerződést a pénztár köti meg, illetve eljár az érintett pénztártag(ok) nevében.

(3) A biztosítóintézettől vásárolt járadékkal teljesített járadékszolgáltatásra (járadékmegállapítás, egyösszegű kifizetés, öröklés) a Bit. rendelkezései az irányadóak azzal, hogy a járadékszolgáltatásra jogosultat legalább élethosszig tartó járadékban kell részesíteni. A biztosítóintézettől vásárolt életjáradékot a tag nem szüntetheti meg...

58. §

(1) A pénztárnak bevételeiből elkülönített tartalékot - saját tevékenységi tartalékot - kell képeznie abban az esetben, ha járadékszolgáltatási tevékenységét nem helyezi ki. E tartalék a felsorolt tevékenységek működési zavarai esetén a biztonsági tartalékok kimerülése után a fedezeti tartalék feltöltésére szolgál.

(2) A saját tevékenységi tartalék mértéke az alábbiak szerint meghatározott egyenlegek összege:

a) 80 millió forint,

b) a tárgyévét követő ötödik év végéig az öregségi nyugdíjkorhatárt elérő tagok összesített egyéni számla egyenlegének egy százaléka, és

c) a tárgyévét követő hatodik év elejétől a 14. év végéig az öregségi nyugdíjkorhatárt elérő női tagok húsz százalékának összesített egyéni számla egyenlegének egy százaléka, de legalább 100 millió forint.

(3) A saját tevékenységi tartalék fedezetének meghatározásakor figyelembe vehető

A MAGÁNNYUGDÍJPÉNTZTÁRI NYUGDÍJSZOLGÁLTATÁSRÓL

- a) a működési célú tartalékok negyven százaléka, ideértve a működés fedezetének induló tőkét, a tartaléktőkét és a működés tárgyevi eredményét,
- b) a likviditási és kockázati céltartalék hetven százaléka, ide nem értve a saját tevékenységi tartalékokat.”

A 170/1997. (X. 6.) Korm. rendelet (a magánnyugdíjpénztárak tevékenységéhez kapcsolódó biztosításmatematikai és pénzügyi tervezési szabályokról, valamint a szolgáltatási szabályzatra és a tartalékok kezelésére vonatkozó előírásokról) alapján

„A pénztárak szolgáltatási szabályzata

3. § (1) A pénztár szolgáltatási szabályzatában meg kell határozni az Mpt. 27. § (2) bekezdésében meghatározott járadékok közül a pénztár által folyósítani vagy vásárolni kívánt típusokat, azok paramétereit.

(2) A pénztár szolgáltatási szabályzatának tartalmaznia kell

a) azt a legkésőbbi időpontot, amikor a pénztár a tag öregségi nyugdíjára vonatkozó, az Mpt. 4. § (2) bekezdésének b) pontjában meghatározott korhatár előtt köteles a tagot tájékoztatni a pénztárban választható szolgáltatásoknak a tag részére várható összegéről,

b) azt a legkorábbi időpontot, amikor a tag a pénztár szolgáltatása igénybevételének várható, a jogszabályok előírásaival összhangban álló időpontja előtt írásos tájékoztatást kérhet a választható szolgáltatások részére várható összegéről,

c) azt a legkésőbbi időpontot, amikor a pénztár a tag b) pontban meghatározott írásos megkeresésének kézhezvételét követően köteles a kért tájékoztatást írásban megadni.

(3) Az Mpt. 32. § (3) bekezdésében meghatározott pénztár (a továbbiakban: járadékszolgáltató pénztár) esetében a pénztár szolgáltatási szabályzata tartalmazza az egyes szolgáltatások megállapításához szükséges adatok és eljárások leírását, ideértve

a) a pénztár által szolgáltatandó járadékok nagyságának és jelenértékének meghatározására szolgáló eljárásokat, képleteket,

b) az alkalmazandó halandósági tábla meghatározását,

c) az alkalmazandó technikai kamatláb nagysága meghatározását,

d) a képletekben használt költségtényezők nagysága meghatározásának módszerét.

(4) Az egyéni számla nagysága alapján megállapított szolgáltatás nagyságának meghatározásakor költségtényezőként

a) a szolgáltatás megkezdéséhez kapcsolódó egyszeri eljárás,

b) a szolgáltatási tartalékok befektetésének,

c) a járadék folyósításának

költségét lehet figyelembe venni és a szolgáltatási számlával szemben elszámolni.

(5) A járadékszolgáltató pénztárban alkalmazott technikai kamatláb a tárgyévre meghatározott társadalombiztosítási nyugdíj indexálásából adódó kamatlábnál legfeljebb 1,5%-kal lehet nagyobb.

(6) Járadékszolgáltató pénztár szolgáltatási szabályzatában rendelkezni kell arról, hogy az aktuáriusi értékelésben meghatározott többletből miképpen kerül sor a szolgáltatások növelésére.

(7) Járadékszolgáltató pénztár esetében a szolgáltatás megkezdése előtt legalább egy évvel meg kell határozni a (3) bekezdésben felsoroltak pontos értékét.

A szolgáltatás megállapításának biztosításmatematikai szabályai

4. § (1) A szolgáltatás megállapítása során a pénztár aktuáriusának óvatos becsléseinél figyelembe kell vennie a bér és fogyasztói árindexekre, a befektetési hozamokra vonatkozó, a hivatalos nemzetgazdasági statisztikákon alapuló hosszú távú feltételezéseket, valamint a pénztár és a pénztárak befektetési gyakorlatát és politikáját.

(2) A szolgáltatás megállapítása előtt a tag egyéni számláján jóvá kell írni a fedezeti tartalék portfóliója értékelési különbözeti tartalékának a tag egyéni számlájára eső hányadát...

(4) A szolgáltatás megállapítása előtt az egyéni számla 0,3%-ának megfelelő összeget a pénztár demográfiai tartalékába kell átvezetni.

A MAGÁNNYUGDÍPÉNTZTÁRI NYUGDÍJSZOLGÁLTATÁSRÓL

(5) A szolgáltatás nagyságát a tag egyéni számlája egyenlegének, mint a jövőbeli szolgáltatások bruttó jelenértékének alapján kell megállapítani. A szolgáltatás értékének megállapítása egyebekben a pénztár szolgáltatási szabályzatában foglaltak szerint történik...

(7) A szolgáltatást úgy kell megállapítani, hogy a pénztár által folyósított járadék legalább a társadalombiztosítási nyugdíjjal azonos mértékben kerüljön indexálásra.

5. § A pénztár szolgáltatási szabályzatának rendelkeznie kell arról, hogy amennyiben a szolgáltatás megkezdése esedékességének időpontjára a szolgáltatás nem állapítható meg, akkor a pénztár a tag részére mekkora nagyságú előzetes járadék folyósítását kezdi meg, valamint azt, hogy miképpen és milyen határidőn belül rendezik a szolgáltatás megállapítása után a megállapított és az előzetes járadékból adódó különbözetet.

6. § (1) A járadékszolgáltató pénztárnak az Mpt. 32. § (1) bekezdésében meghatározott halandósági tábláját, valamint a 16. § (2) bekezdésében használandó halandósági tábláit a pénztár aktuáriusának a szolgáltatásban részesülő pénztári tagság demográfiai viszonyait figyelembe véve kell a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett halandósági táblákból kiválasztania vagy azokból elkészítenie.

(2) A járadékszolgáltató pénztár halandósági tábláinak a megváltoztatására a pénztár a tagság demográfiai viszonyainak, a pénztár tényleges és várható szolgáltatási kötelezettségeinek megváltozása és más pénztárak tapasztalatai alapján az aktuáriusi értékelésben tehet javaslatot.

7. Járadékszolgáltató pénztár az aktuáriusi értékelésben a szolgáltatásokban részesülő pénztári tagság halandósága alapján javaslatot tehet a 4. § (4) bekezdésében meghatározott és ezzel összhangban a 10. § (3)-(4) bekezdésében alkalmazott mérték megváltoztatására. A szabályozás megváltoztatásához a pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletével kapcsolatos feladatkörében eljáró Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: Felügyelet) jóváhagyása szükséges.

Szolgáltatás vásárlása biztosítótól

8. § (1) Pénztár kizárólag az Mpt. 33. §-ban leírtaknak megfelelő, a biztosító által kizárólag pénztári tagság részére kidolgozott és forgalmazott terméket vásárolhat.

(2) A pénztár és a biztosító között létrejött szerződésben rendelkezni kell a biztosító adatszolgáltatásáról, ami a pénztár tagjairól történő nyilvántartás elkészítéséhez szükséges.

(3) Az egyéni számla egyenlegének a 4. § (2) bekezdésében meghatározott módosításait a pénztárnak a szolgáltatás biztosítótól történő vásárlása esetén is el kell végeznie.

(4) A biztosítótól vásárolt járadékra vonatkozóan a pénztárban semmilyen tartalékot nem lehet képezni."

A TB VISSZALÉPÉSRŐL

Az 1997. évi LXXXII. törvény (Mpt. a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról) rendelkezései alapján:

„A tagsági viszony megszűnése

23. § (1) A pénztártag tagsági jogviszonya

...

j) a törvény 24. § (15) bekezdésben foglalt megszüntetéssel, a megszüntetés napjával;

k) a 30/A. § (4) bekezdésében foglalt esetben a pénztártag társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe történő visszalépése esetén a pénztártag egyéni számlaegyenlege visszalépő tagi kifizetésekkel csökkentett összegének a Nyugdíjbiztosítási Alap részére történő átutalását megelőző nappal;

...

(4) A tagsági viszony átlépéssel való megszüntetésére legkorábban a pénztárbeli tagsági viszony kezdő időpontjától számított hat hónap eltelte után kerülhet sor, kivéve az (1) bekezdés c) pontja alatti esetet.

24. § (1) A pénztártag átlépésére, a tag erre irányuló írásbeli bejelentése alapján, a 23. § (4) bekezdésében foglalt feltételek fennállása esetén kerül sor. Az írásbeli bejelentésben a tag meghatározhatja azt a hónapot, amelynek utolsó napján az átlépésre sor kerül, feltéve, hogy a tag erre irányuló bejelentése az abban meghatározott hónap utolsó napját legalább 10 munkanappal megelőzően beérkezik a pénztárhoz. Ha az átlépésre vonatkozó bejelentés az átlépés hónapját nem határozza meg és az a hónap fordulónapját megelőzően 10 munkanappal beérkezett a pénztárhoz, az átlépés időpontja a bejelentés hónapjának utolsó napja. A hónap utolsó 10 munkanapján beérkező, az előzőekben nem említett írásbeli bejelentés alapján - a bejelentés tartalmától függetlenül - a pénztár a tag tagsági

A MAGÁNNYUGDÍPÉNZTÁRI NYUGDÍJSZOLGÁLTATÁSRÓL

jogviszonyát a pénztár szabályzata szerint a bejelentés hónapjának utolsó napjával vagy az azt követő hónap utolsó napjával szüntetheti meg. A bejelentést az átlépéssel érintett pénztárakhoz kell benyújtani.

(2) Az (1) bekezdés szabályait nem kell alkalmazni, ha az átlépésre a pénztárak egyesülésével, szétválásával vagy a pénztár megszűnésével összefüggésben kerül sor.

(3) Az átlépéskor a pénztár a tag követelésének megfelelő összeget a tag által választott pénztárba e pénztár felszólítása alapján utalja át. A pénztár a tagsági jogviszony megszüntetésével kapcsolatos tényleges költségeket, legfeljebb azonban a tag követeléséből annak egy ezrelékét vonhatja le. Amennyiben

a) az átlépés költségei meghaladják a tag követelésének egy ezrelékét, és

b) a tag az átadó pénztárba történt belépést követő két éven belül lép át másik pénztárba

az átadó pénztár az átlépés tényleges költségeinek fedezetére a tag követelésének egy ezrelékét meghaladó részét, de legfeljebb ötezer forintot átlépési díjként érvényesít. Az átlépési díj nem engedhető el, a tag számára a befogadó pénztár által nem téríthető meg, a tagot illető tagdíjbefizetésből vagy a tag egyéni számlájának egyenlegéből nem vonható le.

...

(14) A visszalépő tagi kifizetések megállapításánál a hozamgarantált tőke összegét a 3. számú mellékletben szereplő képlet alkalmazásával kell számítani ...

(15) Az a társadalombiztosítási nyugellátásban nem részesülő pénztártag természetes személy, aki teljes összegű társadalombiztosítási nyugellátásban kíván részesülni, bármikor kezdeményezheti tagsági jogviszonyának megszüntetését és egyéni számlaegyenlege 4. § (2) bekezdés zsk) pontja szerinti visszalépő tagi kifizetéssel csökkentett összegének a Nyugdíjbiztosítási Alap részére történő átutalását. A pénztártag tagsági jogviszonyát a bejelentéstől számított 60 napon belül kell megszüntetni (a megszüntetés napja).

(16) A 23. § (1) bekezdés j) pontjában meghatározott esetben a tag tagsági jogviszonya megszüntetésének szándékát annak a magánnyugdíjpénztárnak kell bejelentenie, amelyikben tagsági jogviszonnal rendelkezik.

(17) A 23. § (1) bekezdés j) pontjában meghatározott esetben a tagokkal való elszámolás során az átlépés szabályait kell megfelelően alkalmazni. A magánnyugdíjpénztár az átadásra kerülő követelések értékét pénzben teljesíti a Nyugdíjbiztosítási Alap részére.

(18) A pénztár a tagsági jogviszony megszüntetésével kapcsolatos tényleges költségeket, legfeljebb azonban a tag követeléséből annak egy ezrelékét vonhatja le.

(19) A tagsági jogviszonyát megszüntető tag jogosult a követelésének részét képező egyéniszámla-egyenleg tagdíjbefizetése alapján kiszámított, 4. § (2) bekezdés zs) pont zsj) alpontjában meghatározott hozamgarantált tőke összege feletti összegének és a pénztártagságának ideje alatt befizetett tagdíj kiegészítés összegének felvételére (visszalépő tagi kifizetés), vagy annak az önkéntes nyugdíjpénztárnál vezetett tagi számláján történő jóváírásra, vagy a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerben történő nyilvántartásra. A tag a tagsági jogviszony megszüntetésének napjától (megszüntetés napja) kérheti a visszalépő tagi kifizetés átutalását. Ha a tag tagsági jogviszonya megszüntetésének időpontjáig nem rendelkezik a visszalépő tagi kifizetésekről, azokat a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerben kell nyilvántartani.

(20) A (15) bekezdése alapján a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe visszalépő tagok esetében a visszalépő tagi kifizetések megállapításánál a hozamgarantált tőke összegét a 3. számú mellékletben szereplő képlet alkalmazásával kell számítani azzal, hogy a megszüntetés napjára vonatkozó inflációs rátát kell alkalmazni...

3. számú melléklet az 1997. évi LXXXII. törvényhez

A pénztárnak a pénztártagot megillető hozamgarantált tőke összegét a következő képlet szerint kell kiszámítania:

$$HT_n = \sum_{i=1}^n (b_i \times cpi_i),$$

ahol:

HT_n = a hozamgarantált tőke összege, ha a pénztártagság n naptári hónapon keresztül állt fenn (azokat a hónapokat is beleértve, amelyeknek nem teljes időszakában állt fenn a tagsági jogviszony);

b_i = a pénztártagság i . hónapjában a tag egyéni számláján jóváírt kötelező és kiegészítő tagdíjbefizetés összege;

A MAGÁNNYUGDÍJPÉNZTÁRI NYUGDÍJSZOLGÁLTATÁSRÓL

c_{pii} = a pénztártagság i. hónapjának utolsó napja és a tagsági jogviszony utolsó napját megelőző hónap közötti időszakra vonatkozó, a KSH által közölt, előző hónaphoz mért fogyasztói árindexek szorzatával képzett inflációs ráta értéke.

A MAGÁNNYUGDÍPÉNZTÁRI NYUGDÍJSZOLGÁLTATÁSRÓL

AZ ÁLLAMI NYUGDÍJ ÖSSZEGÉRŐL

Az 1997. évi LXXXI. törvény (Tny.: a társadalombiztosítási nyugellátásról) alapján

Az öregségi nyugdíj összege

„20. § (1) Az öregségi nyugdíj összege az elismert szolgálati időtől és az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset összegétől függ.

(2) Az öregségi nyugdíj összege az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset összegének [22. § (10) bekezdése] a megszerzett szolgálati időhöz tartozó, a 2. mellékletben meghatározott százaléka.

(3) Az öregségi teljes nyugdíj összege nem lehet kevesebb az öregségi nyugdíj külön jogszabályban meghatározott legkisebb összegénél. Ha az öregségi teljes nyugdíj alapját képező havi átlagkereset az öregségi nyugdíj külön jogszabályban meghatározott legkisebb összegét nem éri el, az öregségi teljes nyugdíj összege azonos az alapját képező havi átlagkereset összegével.

(4) A (3) bekezdésben foglaltak nem alkalmazhatók, ha az öregségi nyugdíj kiszámítása során figyelembe vett szolgálati idő a 39. § szerinti arányos elismerés miatt nem éri el a húsz évet.

21. § (1) Az öregségi nyugdíj összege - a (3) bekezdésben foglalt kivétellel - az annak alapját képező havi átlagkeresetnél több nem lehet.

(2) Aki húsz év szolgálati idővel rendelkezik és a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltése után a nyugdíj megállapítása nélkül legalább 30 naptári napra szolgálati időt szerez, nyugdíjnövelésben részesül. A nyugdíjnövelés mértéke minden 30 nap után az öregségi nyugdíj 0,5 százaléka.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott nyugdíjnöveléssel az öregségi nyugdíj a megállapítása alapjául szolgáló havi átlagkeresetet meghaladhatja.

21/A. § (1) Ha a biztosított, volt biztosított magánnyugdíjpénztár tagja, az öregségi nyugdíj összegét úgy kell megállapítani, hogy a 20. és 21. § alapján kiszámított nyugdíjösszeget meg kell szorozni az 1. mellékletben meghatározott szorzószámmal.

(2) Ha a magánnyugdíjpénztár a tag egyéni számláján lévő - törvényben meghatározott esetben csökkentett - összeget a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvényben (a továbbiakban: Mpt.) foglaltak szerint az öregségi nyugdíj megállapítását követően az államháztartás részére utalja át, az öregségi nyugdíj összegét a 20. és 21. §-ban foglaltak szerint, a megállapítás kezdő időpontjára visszamenőlegesen módosítani kell.

22. § (1) Az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset összegét az 1988. január 1-jétől a nyugdíj megállapításának kezdő napjáig elért (kifizetett), a kifizetés idején érvényes szabályok szerint nyugdíjjáruelék alapjául szolgáló kereset, jövedelem havi átlaga alapján kell meghatározni...

(6) Az 1988. január 1-jétől elért, (1)-(5) bekezdés szerinti kereseteket, jövedelmeket -ideértve a minimálbér összegét is - naptári évenként csökkenteni kell

a) a kifizetés időpontjában hatályos jogszabályokban meghatározott járulékmértékek figyelembevételével számított természetbeni és pénzbeli egészségbiztosítási járulék, nyugdíjjáruelék, magánnyugdíj-pénztári tagdíj, munkavállalói járulék, vállalkozói járulék, valamint 2010. január 1-jétől egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék összegével, továbbá

b) a személyi jövedelemadóknak

ba) - 2010. január 1-jét megelőzően és 2012. december 31-ét követően elért keresetek, jövedelmek esetén - a keresetek, jövedelmek a) pont szerinti csökkentése után fennmaradó összegre képzett összegével,

bb) - 2010. január 1-je és 2012. december 31-e között elért keresetek, jövedelmek esetén - a keresetek, jövedelmek a) pont szerint csökkentett összege és az ezen összegre számított adóalap-kiegészítés együttes összegére képzett összegével...

(9) A nyugdíjazást megelőző naptári év előtt elért és a (6)-(8) bekezdés szerint csökkentett keresetet, jövedelmet az országos nettó átlagkereset egyes éveken történő növekedését alapul véve naptári évenként a nyugdíjazást megelőző naptári év kereseti szintjéhez kell igazítani.

(10) Az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkeresetet úgy kell meghatározni, hogy a (9) bekezdés szerint növelt kereset, jövedelem együttes összegét el kell osztani az átlagszámítási időszaknak a biztosításban töltött azon napjainak számával, amelyekre a nyugdíjat igénylőnek az (1)-(5) bekezdés szerinti keresete, jövedelme volt. Az osztószám megállapításánál a heti pihenőnapokat, a munkaszüneti napokat és a szabadnapokat is figyelembe kell venni. Az így kapott napi átlagot meg kell szorozni 365-tel, és el kell osztani 12-vel.

A MAGÁNNYUGDÍPÉNZTÁRI NYUGDÍJSZOLGÁLTATÁSRÓL

(11) Ha a 2012. december 31-ét követő időponttól kezdődően megállapításra kerülő öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset 372 000 forintnál több,

a) a 372 001 és 421 000 forint közötti átlagkeresetrész 90 százalékát,

b) a 421 000 forint feletti átlagkeresetrész 80 százalékát

kell az öregségi nyugdíj megállapításánál figyelembe venni...”

Az özvegyi nyugdíj

„45. § (1) Özvegyi nyugdíjat a házastárs, az elvált házastárs és az élettárs (a továbbiakban együtt: házastárs) kaphat.

(2) Özvegyi nyugdíjra jogosult a házastársra előírt feltételek fennállása esetén az is, aki élettársával ennek haláláig

a) egy év óta megszakítás nélkül együtt élt és gyermekük született, vagy

b) megszakítás nélkül tíz év óta együtt élt.

(3) Élettársa után nem jogosult özvegyi nyugdíjra az, aki a (2) bekezdésben megjelölt együttélési időszak vagy ennek egy része alatt özvegyi nyugdíjban vagy baleseti özvegyi nyugdíjban részesült.

46. § (1) Özvegyi nyugdíjra az jogosult, akinek házastársa öregségi nyugdíjasként halt meg, vagy akinek házastársa

a) a 22 éves életkor betöltését megelőzően hunyt el, és

aa) az iskolai tanulmányai megszűnését követő 180 napon belül, vagy

ab) összesen legalább 2 év,

b) a 22 éves életkor betöltését követően, de a 25 éves életkor betöltését megelőzően hunyt el, és legalább 4 év,

c) a 25 éves életkor betöltését követően, de a 30 éves életkor betöltését megelőzően hunyt el, és legalább 6 év,

d) a 30 éves életkor betöltését követően, de a 35 éves életkor betöltését megelőzően hunyt el, és legalább 8 év,

e) a 35 éves életkor betöltését követően, de a 45 éves életkor betöltését megelőzően hunyt el, és legalább 10 év,

f) a 45 éves életkor betöltését követően hunyt el, és legalább 15 év

szolgálati időt szerzett.

(2) Özvegyi nyugdíjra az is jogosult, akinek házastársa az (1) bekezdés szerint szükséges szolgálati időt nem szerezte meg, de az alacsonyabb életkorhoz előírt szolgálati időt az ott meghatározott életkor betöltéséig megszerezte, és ezt követően szolgálati idejében a haláláig harminc napnál hosszabb megszakítás nincs. E harminc napba nem lehet beszámítani a keresőképtelenség idejét.

(3) Az (1) és (2) bekezdés alkalmazása során az özvegyi nyugdíjra történő jogszerzés szempontjából szolgálati időként kell figyelembe venni

a)

b) azt az időtartamot, ami alatt az elhunyt jogszerző rokkantsági nyugdíjban, baleseti rokkantsági nyugdíjban vagy rokkantsági ellátásban részesült.

47. § (1) Az ideiglenes özvegyi nyugdíj a házastárs halálától legalább egy évig, továbbá az elhunyt jogán árvaellátásra jogosult, másfél évesnél fiatalabb gyermeket eltartó özvegynek az árva 18 hónapos életkorának betöltéséig jár.

Fogyatékos vagy tartósan beteg gyermek esetén az ideiglenes özvegyi nyugdíj azonos feltétellel a gyermek harmadik születésnapjáig folyósítható.

(2) Az ideiglenes özvegyi nyugdíj megszűnését követően özvegyi nyugdíjra az jogosult, aki házastársa halálakor

a) a reá irányadó öregségi nyugdíjra jogosító korhatárt betöltötte, vagy

b) megváltozott munkaképességű, vagy

c) házastársa jogán árvaellátásra jogosult fogyatékkal élő, illetve tartósan beteg, vagy legalább két árvaellátásra jogosult gyermek eltartásáról gondoskodik.

(3) Özvegyi nyugdíj jár akkor is, ha az erre jogosító feltételek valamelyike

a) a házastárs 1993. március 1-je előtt bekövetkezett halála esetén az elhalálozástól számított tizenöt éven belül,

b) a házastárs 1993. február 28-a után bekövetkezett halála esetén az elhalálozástól számított tíz éven belül következik be.

48. § (1) Az, akinek házastársa a házasság megkötésekor a reá irányadó öregségi nyugdíjra jogosító életkort már betöltötte, özvegyi nyugdíjra csak abban az esetben jogosult, ha a házasságból (a korábbi együttélésből) gyermek származott, vagy a házastársak a házasság megkötésétől öt éven át megszakítás nélkül együtt éltek.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak nem alkalmazhatók, ha az irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltése előtt kötött házasságot felbontották és - bármelyikük irányadó korhatárának betöltése után - ismét házasságot kötöttek...

50. § (1) Megözvegyülés esetén az ideiglenes özvegyi nyugdíj hatvan százaléka annak az öregségi nyugdíjnak, amely az elhunytat halála időpontjában megillette, vagy megillette volna.

(2) Az özvegyi nyugdíj mértéke

A MAGÁNNYUGDÍPÉNZTÁRI NYUGDÍJSZOLGÁLTATÁSRÓL

a) a 47. § (2) bekezdés a)-b) pontja szerinti feltétellel rendelkező, de rokkantsági ellátásban, rehabilitációs ellátásban, saját jogú nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban és átmeneti bányászjáradékban nem részesülő özvegy esetében hatvan százalékra,

b) a 47. § (2) bekezdés a)-b) pontja szerinti feltétellel rendelkező és egyidejűleg rokkantsági ellátásban, rehabilitációs ellátásban, saját jogú nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban vagy átmeneti bányászjáradékban részesülő, továbbá a 47. § (2) bekezdés c) pont szerinti feltétellel rendelkező özvegy esetében harminc százalék annak az öregségi nyugdíjnak, amely az elhunytat halála időpontjában megillette, vagy megillette volna.

(3) A (2) bekezdés a) pontja szerint hatvanszázalékos mértékben megállapított özvegyi nyugdíj helyett harmincszázalékos mértékű özvegyi nyugdíjat kell megállapítani attól az időponttól, amelytől az özvegy saját jogú nyugellátásban, rokkantsági ellátásban, rehabilitációs ellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban vagy átmeneti bányászjáradékban részesül. A (2) bekezdés b) pontja szerint megállapított özvegyi nyugdíj az özvegy ellátásának összegére tekintet nélkül jár...

51. § (1) Több jogosult esetén az özvegyi nyugdíjat a jogosultak között egyenlő arányban meg kell osztani. Ha a különélő, illetőleg elvált házastársnak a ráeső arányos résznél kisebb összegű ideiglenes özvegyi nyugdíj jár, a különbözet az özvegyi nyugdíjast, illetőleg az együttélés alapján ideiglenes özvegyi nyugdíjra jogosultat illeti meg...

52. § (1) Az özvegyi nyugdíjra jogosultság megszűnik, ha az özvegy a reá irányadó öregségi nyugdíjra jogosító életkorának betöltése előtt házasságot köt.

(2) A 47. § (2) bekezdés b) pontja alapján megállapított özvegyi nyugdíjra jogosultság megszűnik, ha az özvegyi nyugdíjas már nem megváltozott munkaképességű.

(3) Az árvaellátásra jogosult gyermekek tartása címén megállapított özvegyi nyugdíjra jogosultság megszűnik, ha már egyik gyermeket sem illeti meg árvaellátás..."

Az árvaellátás

„54. § (1) Árvaellátásra az a gyermek jogosult - ideértve a házasságban vagy az élettársi közösségben együtt élők egy háztartásban közösen nevelt gyermekeit is -, akinek szülője megfelel a 46. §-ban az elhunyt házastársra meghatározott feltételeknek.

(2) Az örökbe fogadott gyermeknek vér szerinti szülője jogán árvaellátás nem jár, kivéve, ha a gyermeket a vér szerinti szülő házastársa fogadta örökbe.

(3) Árvaellátás jár a testvérnek és az unokának (ideértve a dédunokát és ükunokát is) is, ha őt az elhunyt saját háztartásában eltartotta, és a gyermeknek tartásra köteles és képes hozzátartozója nincs.

55. § (1) Az árvaellátás - a jogosultsági feltételek megléte esetén - legkorábban az 54. §-ban említett személy halála napjától kezdődően a gyermek 16. életévének betöltése napjáig jár. Ha a gyermek nappali rendszerű iskolai oktatásban vagy felsőoktatási intézményben nappali képzésben vesz részt, az árvaellátás a tanulmányok tartamára, de legfeljebb a huszonötödik életév betöltéséig jár. Ha a jogosultság megszűnése előtt a gyermek megváltozott munkaképességűvé válik, ennek tartamára az árvaellátás életkorra tekintet nélkül megilleti.

(2) Nem érinti az árvaellátásra jogosultságot, ha a gyermek vagy életben maradt szülője házasságot köt, vagy örökbe fogadják.

(3) Iskolai tanulmányok címén azt a gyermeket is megilleti az árvaellátás, aki

a) betegsége, testi vagy szellemi fogyatékosága miatt tanulmányait magántanulóként végzi,

b) huszonöt évesnél fiatalabb, és felnőttképzésben vesz részt, feltéve, hogy a felnőttképzés nem távoktatási formában folyik, és a képzés heti átlagos óraszámja eléri a hét órát.

(4) Iskolai tanulmányok címén az árvaellátás a tanulmányok befejezése hónapjának végéig, a nyári tanulmányi szünet tartamára is jár. Magyarországon tanuló árva esetén a közoktatási információs rendszer, illetve a felsőoktatási információs rendszer működtetője a tanuló, hallgatói jogviszony létesítését, fennállását és a tanulmányok befejezésének várható idejét a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv megkeresésére, a tanuló jogviszony megszűnését, illetve a hallgatói jogviszony szünetelését, megszűnését - a tanuló, hallgató nevének, társadalombiztosítási azonosító jelének és a szünetelés, megszűnés időpontjának közlésével - hivatalból igazolja. Külföldön tanuló árvának a tanulmányok folytatását az oktatási intézmény által kiállított igazolással középiskolai tanulmányok esetén évente, felsőfokú tanulmányok esetén félévente, a tanulmányok megkezdésétől számított egy hónapon belül kell igazolnia.

A MAGÁNNYUGDÍPÉNZTÁRI NYUGDÍJSZOLGÁLTATÁSRÓL

(5) Az árvaellátásra való jogosultságot nem érinti, ha a középiskola tanulójának a tanulói jogviszonya, illetőleg a felsőoktatási intézmény hallgatójának a hallgatói jogviszonya a tanuló, illetőleg hallgató betegsége vagy szülése miatt szünetel.

Az ellátás összege

56. § (1) Az árvaellátás gyermekenként annak a nyugdíjnak a harminc százaléka, ami az elhunytat öregségi nyugdíjként halála időpontjában megillette, vagy megillette volna.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott nyugdíj hatvan százaléka jár árvaellátásként annak a gyermeknek,

a) akinek mindkét szülője elhunyt,

b) akinek életben lévő szülője megváltozott munkaképességű...

(3) Ha a gyermek mindkét szülője után jogosult az árvaellátásra, azt az árvaellátást kell folyósítani, amelynek összege számára előnyösebb..."

A szülői nyugdíj

„58. § (1) Szülői nyugdíjra az a szülő jogosult, akinek a gyermeke megfelel a 46. §-ban az elhunyt házastársra meghatározott feltételeknek, ha

a) a szülő a gyermekének halálakor megváltozott munkaképességű, vagy a hatvanötödik életévét betöltötte, és

b) a szülőt a gyermeke a halálát megelőző egy éven át túlnyomó részben eltartotta.

(2) Az (1) bekezdésben előírt feltételek fennállása esetén szülői nyugdíjra jogosult az a nevelőszülő is, aki a nevelt gyermeket tíz éven át eltartotta.

(3) A szülői nyugdíj - a jogosultsági feltételek megléte esetén - legkorábban az (1), (2) és (5) bekezdésben említett személy halála napjától jár. A szülői nyugdíjat meg kell szüntetni, ha arra tekintettel állapították meg, hogy a szülő megváltozott munkaképességű, ez az állapota már nem áll fenn, és hatvanötödik életévét még nem töltötte be.

(4) Annak a szülőnek, aki gyermeke halálakor hatvanötödik életévét nem töltötte be és nem megváltozott munkaképességű, szülői nyugdíj csak abban az esetben jár, ha az elhalálozástól számított tíz éven belül

a) a hatvanötödik életévét betölti, vagy

b) megváltozott munkaképességűvé válik

és tartásra köteles és képes hozzátartozója nincs.

(5) E § rendelkezéseit a nagyszülőre és az unokára is megfelelően alkalmazni kell.

(6) A szülői nyugdíjra jogosultság nem szűnik meg, ha a szülői nyugdíjra jogosult személy saját jogú vagy hozzátartozói nyugellátása a szülői nyugdíj folyósításának tartama alatt az évenkénti emelésekkel már meghaladja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét.

A nyugdíj összege

59. § (1) A szülői nyugdíj mértéke azonos az 50. § (2) bekezdés a), illetve b) pontja szerinti özvegyi nyugdíj mértékével. Ha a szülői nyugdíjra többen jogosultak, azt közöttük - az özvegyi nyugdíj megosztására vonatkozó rendelkezések alkalmazásával - egyenlő arányban meg kell osztani.

(2) A szülői nyugdíjat újból meg kell osztani, ha a jogosultak száma megváltozik. Az újbóli megosztásra legkorábban a jogosultak számának a változását követő hónap első napjától kerülhet sor."

„1. melléklet az 1997. évi LXXXI. törvényhez

A magánnyugdíj-pénztári tagok társadalombiztosítási nyugellátásának kiszámítása során alkalmazásra kerülő szorzószám meghatározása

1. A magánnyugdíj-pénztári tagok társadalombiztosítási nyugellátásának kiszámítása során alkalmazásra kerülő szorzószámot a következők szerint kell kiszámítani:

$$Sz = h + (1-h) * 0,75,$$

ahol:

Sz = az alkalmazásra kerülő szorzószám értéke, és

$$h = \frac{\text{a 2010. szeptember 30-át követően szerzett szolgálati idő}}{\text{a teljes elismert szolgálati idő}}$$

A MAGÁNNYUGDÍPÉNZTÁRI NYUGDÍJSZOLGÁLTATÁSRÓL

2. A *h* értékének kiszámítása során a számlálóban és a nevezőben megjelölt időtartamot is napokban kell meghatározni, és a hányadost két tizedes jegyre kell kerekíteni.

3. Ha az Európai Unió tisztviselőinek és más alkalmazottainak nyugdíjbiztosítási átutalásáról és visszautalásáról szóló törvény szerinti nyugdíjbiztosítási visszautalással érintett, 2010. október 1-jét megelőző időszakban az uniós tisztviselő magánnyugdíjpénztár tagja volt, ezen időszak napjainak számát a *h* értékének kiszámítása során a számlálóhoz hozzá kell adni. Ha az uniós tisztviselő ebben az időszakban a magyar nyugdíjrendszerben is szerzett szolgálati időt, a számlálót a nyugdíjbiztosítási visszautalás során beszámított jövedelem és az ugyanarra a napra elismert beszámított jövedelem és nyugdíjjárulék-alapot képező kereset, jövedelem összegének hányadosával kell megnövelni.

2. melléklet az 1997. évi LXXXI. törvényhez

Az öregségi nyugdíjak kiszámítása során alkalmazandó szorzószámok

	A	B
1.	Szolgálati idő (év)	Az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset százaléka
2.	15	43,0
3.	16	45,0
4.	17	47,0
5.	18	49,0
6.	19	51,0
7.	20	53,0
8.	21	55,0
9.	22	57,0
10.	23	59,0
11.	24	61,0
12.	25	63,0
13.	26	64,0
14.	27	65,0
15.	28	66,0
16.	29	67,0
17.	30	68,0
18.	31	69,0
19.	32	70,0
20.	33	71,0
21.	34	72,0
22.	35	73,0
23.	36	74,0
24.	37	75,5
25.	38	77,0
26.	39	78,5
27.	40	80,0
28.	41	82,0
29.	42	84,0
30.	43	86,0
31.	44	88,0
32.	45	90,0
33.	46	92,0
34.	47	94,0
35.	48	96,0
36.	49	98,0
37.	50 vagy több	100,0

A MAGÁNNYUGDÍPÉNZTÁRI NYUGDÍJSZOLGÁLTATÁSRÓL

Ha az öregségi nyugdíj kiszámítása során figyelembe vett szolgálati idő a 39. § szerinti arányos elismerés miatt nem éri el a 15 évet, az öregségi nyugdíj kiszámítása során alkalmazandó szorzószámot úgy kell meghatározni, hogy a 43%-os mértéket annyszor 2 százalékponttal kell csökkenteni, ahány év a 15 év szolgálati időből hiányzik.”

A TAGDÍJFIZETÉSI ARÁNYRÓL

Az 1997. évi LXXXII. törvény (Mpt. a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról) rendelkezései alapján:

„83. §...

(1a) A pénztár jogutód nélkül végelszámolással megszűnik, ha a tagdíjfizető tagok száma a megelőző hat hónap átlagában legalább kettő hónapon keresztül a taglétszám hetven százaléka alá csökken.”

Az MNB 2017. december 12-i állásfoglalása

A www.mnb.hu honlapon az állásfoglalások között megtalálható.